

Knut Sørensen står i spissen for fornyet liv på Bjarne Aas' gamle båtbyggeri.

Isegran lever

I Bjarne Aas' gamle mastehus på Isegran i Fredrikstad lukter det igjen av høvelspon, og bryggene er fylt av duftende tjære, klassisk flytende treverk og spent seilduk. **En håndfull entusiaster har gjort båtbyggere av seg og står bak utviklingen.**

- Utdannelsen min er som gartner. Mange sier det er en fordel i denne bransjen, ettersom man er vant til å spa i gammel matjord, flirer Knut Sørensen. Han er en av karene som igjen har fått Isegran til å være et sentrum for båtbyggerhåndverk og trebåter i drift.

- Vi driver i dag et eget selskap, Maritime Center Fredrikstad, som leier anlegget av Fredrikstad museum. Vi bygger og reparerer trebåter, slippsetter dem, lager master og andre oppdrag på rigg og seil. Vi drifter også museumshavnen der det er bra aktivitet, med 12-15 faste veteranbåter, og mange besøkende i sommersesongen.

På mange måter begynte det hele i 1991 – da fem karer begynte på gigantprosjektet «Skonnerten

Valentine». Gjennom ni år og 30 000 dugnadstimer (Knut anslår at drøye halvparten var effektive arbeidstimer, det var også utrolig hyggelig å samles med kaffe og båtprat) ble den 70 fots fiskeskøyta fra 1943 restaurert og konvertert til et smykke av en seilskonnert. Fartøyet var bygd med motor som hovedframdriftsmiddel, men på en tid da skrogene fremdeles var seilbåtskrog. I dag er «Valentine» fremdeles flaggskipet i museumshavnen, eiet og drevet av en egen stiftelse.

Havnen og båtbyggeriet på øya Isegran går langt tilbake i tid. Isegran var en del av utenverkene til Fredrikstad festning, og på slutten av 1600-tallet ble det etablert Orlogsverft på øya. Mineforsvaret hadde tilhold på øya fra 1890 og fram til slutten

Isegran Slipp har kapasitet for fartøyer opptil 90 fot og 100 tonn.

I Bjarne Aas' gamle mastehus er det igjen drift. På veggene står det fremdeles enkle arbeidstegninger fra mesteren og hans folk.

av 1930 tallet. I 1936 etablerte Bjarne Aas seg, konstruktøren av redningsskøyene som tok over etter Archer-skøyene. Han var først og fremst en berømt lystbåtkonstruktør, og på Isegran bygde han blant annet et utall IOD'er som ble eksportert til hele verden. Hans virksomhet varte fram til 1969. Fredrikstad museum flyttet deler av sin virksomhet til Isegran i 1973, og har i dag sine maritime utstillinger på øya. I 2001 ble Maritime Center Fredrikstad etablert og begynte igjen med maritimt håndverk på øya. Første trinn av museumshavnen ble ferdigstilt våren 2003. Blant de faste fartøyene i havnen er Olav Bjørshols RS 32 «Kragerø», og redningsskøytetekopien «Kvituren» eiet av Sigurd Dale. Også RS 8 «Oscar Tybring» ligger for tiden her.

- Jeg bor i Oslo, men har likevel båten her det meste av tiden, forteller Dale fra «Kvituren».

- Det er sosialt miljø med hyggelige naboer på brygga. Kommunen viser interesse og har lagt mye til rette for at vi skal trives her. Vi har tilgang på slipp og kompetanse, og havnen er skjermet for vær og vind, oppgir han som grunn for havnevalget. Ikke minst er det kort vei til havet, han slipper å seile ut den lange Oslofjorden hele tiden og kan dra på helgetur i den svenske skjærgården.

Elve-seilasen til Fredrikstad og Isegran er uvanlig i norsk sammenheng. Spennende er det å gå opp elven, forbi hallene til FMV (Fredrikstad Mekaniske Verksted), gjennom sentrum, under klaffene på Kråkerøybrua (brua åpner hver tredje time) og mot den gamle festningen. Der, på styrbord side, ligger Isegran.

- I øyeblikket er vi tre fast ansatte i drift, sier Knut Sørensen. Framtiden ser bra ut. De har mange middels store og små oppdrag for vinteren, og skal ansette en båtbygger til. Han gleder seg også over at «Tall ships Race» kommer til byen neste år. - Det blir en høydare!

johan.petersen@nssr.no

I 2001 ble Maritime Center Fredrikstad etablert og begynte igjen med maritimt håndverk på øya.